

BERGEN KOMMUNE

SHA-plan

Plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø

Prosjekt:

Søreide ballbane

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. INNLEDNING.....	3
1.1 SHA-PANENS FORMÅL.....	3
1.2 DEFINISJONER OG ANSVARFORHOLD.....	3
1.3 LOVER OG FORSKRIFTER.....	4
2. SHA MÅLSETTING.....	4
3. SHA – AKTIVITETER	5
3.1 PROSJEKTERINGSFASEN	5
3.2 GJENNOMFØRINGSFASEN	5
4. RISIKOMOMENTER	6
5. TILTAKSSKJEMA	7

VEDLEGG

TILTAKSSKJEMA	(SIDE 9-19)
---------------------	-------------

1. INNLEDNING

Bergen kommune ved Bymiljøetaten skal forestå masseutskifting og anlegging av kunstgressbane, inkl drenering, murer, overvannsledninger og belysning, på den gamle Esso-tomten på Søreide.

Kabeleiere og Bergen kommune – Vann- og avløpsetaten må kontaktes for koordinering av arbeid med avbøtende tiltak for eksisterende infrastruktur innenfor anleggsområdet.

For å følge opp kravene som stilles til byggherre i "Forskrift for Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø", skal det utarbeides en SHA-plan for prosjektet.

1.1 SHA-planens formål

Formålet med SHA-planen er gjennom bevisst planlegging, tilrettelegging og koordinering av de ulike arbeidsoperasjoner å sikre et fullt forsvarlig arbeidsmiljø på byggeplassen og tilstøtende arealer slik at ulykker og helsemessige skader unngås.

1.2 Definisjoner og ansvarsforhold

Det ansvar som er omtalt i denne planen er kun knyttet til området helse, miljø og sikkerhet.

Byggherre Bergen kommune, Bymiljøetaten

Prosjektleder /byggherre Tormod Bontveit

Prosjektleder/byggherre har ansvar for at:

- Det blir utpekt SHA-koordinator for prosjekteringsfasen.
- Det blir utpekt SHA-koordinator for gjennomføringsfasen.
- Det blir utarbeidet SHA-plan for prosjektet.
- Det blir sendt forhåndsmelding til Arbeidstilsynet. (ved anlegg som vil vare utover 30 virkedager eller når forventet arbeidsmengde overstiger 500 dagsverk.)

SHA-koordinator
Prosjekteringsfasen

SHA-koordinatorens oppgaver under prosjekteringen er:

- Å sørge for at anbyderne får et grunnlag til å planlegge jobben, der hensyn til SHA er ivarettatt og beskrevet.
- Utarbeide en plan i oppstartsfasen av prosjekteringen som gir grunnlag for å sikre et fullt forsvarlig arbeidsmiljø for den aktuelle byggeplass, ved å påpeke risiko og beskrive tiltak (SHA-plan).
- Utarbeide dokumentasjon om spesielle krav som stilles til

- oppfølging av SHA i gjennomføringsfasen.
- Skal under forberedelse og utarbeidelse av prosjektet ivareta hensyn til SHA i henhold til byggherreforskriftens Kap. 3.

SHA-koordinator Byggeleder
Gjennomføringsfasen

SHA-koordinatorens oppgaver under gjennomføringen er:

- Å samordne gjennomføringen av prosjektet slik at bestemmelser om SHA blir ivaretatt i henhold til byggherreforskriftens Kap.4.

1.3 Lover og forskrifter

De overordnede lover og forskrifter som har betydning for SHA-arbeidet i dette prosjektet er som nevnt nedenfor.

- Arbeidsmiljøloven
- Byggherreforskriften
- Plan- og bygningsloven
- Forurensningsloven
- Lov om produktkontroll
- Lov om arbeidervern og arbeidsmiljø
- Lov om brannfarlige varer
- Lov om eksplosive varer
- Lov om brannvern
- Lov om tilsyn med elektriske anlegg og utstyr.
- Forskrift om arbeidsplasser og arbeidslokaler
- Forskrift om bruk av personlig verneutstyr på arbeidsplassen
- Forskrift om systematisk SHA-arbeid i virksomheter
- Forskrift om verne- og helsepersonell

Hver enkelt aktør i byggeprosessen har eget ansvar for å etterleve statlige og kommunale lover, regler og forskrifter som gjelder egen virksomhet. Dette ansvaret begrenses ikke av opplistingen ovenfor.

2. SHA MÅLSETTING

Det er et klart mål at byggeperioden skal gjennomføres uten alvorlige ulykker.

Miljøhensyn skal innarbeides i planlegging, prosjektering, bygging og vedlikehold av anlegget på lik linje med funksjonelle, tekniske og økonomiske hensyn.

3. SHA – AKTIVITETER

SHA skal være en integrert del av prosjekterings- og byggearbeidet. SHA-aktiviteter og dokumentasjon for de ulike prosjektfasene er beskrevet nedenfor.

3.1 *Prosjekteringsfasen*

SHA-koordinator har et særskilt ansvar for at risikofylte arbeidsoperasjoner og samordningstiltak blir beskrevet i anbudsdokumentasjonen på en måte som gir like konkurransevilkår mellom anbyderne mht. oppfyllelse av lovpålagte SHA-krav.

SHA-koordinator skal påse at tekniske løsninger ikke representerer en HMS-risiko under bygging eller for forbrukere av det ferdige anlegget.

Under prosjekteringen skal sikkerhet, helse og arbeidsmiljø ivaretas ved valg av tekniske løsninger og materialvalg. Dette, med spesielt hensyn til planleggingen av de forskjellige arbeider og arbeidsfaser som skal utføres samtidig eller etter hverandre. Det er SHA-koordinators oppgave å påse at dette gjennomføres, og det er derfor viktig at SHA-koordinator deltar på prosjekteringsmøtene.

SHA-planen skal beskrive de risikofaktorer som er avdekket i prosjekteringsfasen, og inneholde spesifikke tiltak for å sikre et fullt forsvarlig arbeidsmiljø for den aktuelle byggeplass, og skal være en del av anbudsgrunnlaget.

3.2 *Gjennomføringsfasen*

SHA-koordinator for oppgaver i gjennomføringsfasen er beskrevet i Statens vegvesen sin veileder for utarbeidelse av SHA-plan i kap. 5 Tids-, fremdrifts- og aktivitetsplan og i § 9 Forbyggende tiltak i byggherreforskriften og skal innarbeides i entreprenørens fremdriftsplan. For utdyping, se: www.arbeidstilsynet.no

SHA-koordinator har ansvar for at det blir utarbeidet en SHA-plan for gjennomføringsfasen på grunnlag av denne SHA-plan. Utøvende i gjennomføringsfasen har ansvar for å gjøre en fortløpende oppdatering av SHA-planen og beskrive risikomomenter som avdekkes underveis.

4. RISIKOMOMENTER

Under prosjekteringen er det avdekket følgende risikoarbeid:

Utøvende i gjennomføringsfasen skal utarbeide ”sikker jobb analyse” for alle risikomomenter før byggestart.

1. Ras, sammenstyrtning, setningsskader.
2. Fall i samme plan.
3. Tunge gjenstander og fallende last.
4. Gravearbeider ved el-kabler og høyspentledning.
5. Arbeid i tilknytning til trafikkert veg.
6. Arbeid med maskiner og utstyr.
7. Arbeid i grøft.
8. Arbeid i tilknytning til etablert boligområde og studenthybler
9. Montering av kummer og rør samt tilknytning til eksisterende anlegg.
10. Arbeid i tilknytning til skoleveg
11. Asfaltarbeider

5. TILTAKSSKJEMA

Byggherreforskriften pålegger koordinator for prosjektering å velge løsninger som reduserer risiko for farefullt arbeid. Underveis i prosjekteringen må man derfor foreta en gjennomgang for å avdekke om prosjekteringen skaper farlige arbeidssituasjoner. I så fall må det utarbeides tiltak for å redusere faremomentene.

For hvert av hovedrisikomomentene som er listet opp i kapittel 4 Risikovurdering og risikoreduserende tiltak, er det utarbeidet et tiltaksskjema som gir en viss oversikt over:

- Hvilken faretype det gjelder.
- Hvilke risikomoment som er framtrædende.
- Hvilke lover, forskrifter og veiledninger som er de mest relevante.
- Generelle tiltak for reduksjon av risiko.

Disse skjemaene danner grunnlag for de tiltak entreprenøren må forholde seg til ved prising av jobben.

Søreide ballbane TS-tiltak GENERELT TILTAKSSKJEMA SPESIELT RISIKOFYLTE OPERASJONER
FARETYPE: RAS, SAMMENSTYRTNING
RISIKOMOMENTER: • Grunnarbeider generelt, sprengning spesielt • Arbeid med grusmasser/siltige masser som er vannømfintlige • Arbeid med dype grøfter • Fare for setningsskader på omkringliggende bebyggelse
RELEVANTE LOVER OG FORSKRIFTER: • Arbeidsmiljøloven • Forskrift 794 Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø ved bergarbeid (AT best.nr.547) • Forskrift 2105 Graving og avstiving av grøfter (AT best.nr. 151)
GENERELLE TILTAK: • Alt arbeid som utføres må foregå innenfor de regler og retningslinjer som gis gjennom lover og forskrifter der disse finnes, samt relevante punkter vedrørende utførelse i teknisk beskrivelse i anbudsgrunnlaget. • Der slikt regelverk ikke finnes, skal entreprenørens egne arbeidsprosedyrer benyttes. • Hyppig kontroll av sikkerhetstiltak. • Det skal benyttes grøftekasser der det er påkrevet. • Åpen grøft beskyttes mot nedbør med presenning og avskjærende grøfter for overvann som ledes bort fra grøft. Utgraving utføres seksjonsvis med seksjonslengder tilpasset en rørlengde ved bløte forhold. • Entreprenøren må ha folk i beredskap til enhver tid slik at åpen grøft kan beskyttes mot nedbør.

Søreide ballbane TS-tiltak GENERELT TILTAKSSKJEMA SPESIELT RISIKOFYLTE OPERASJONER
FARETYPE: FALL I SAMME PLAN
RISIKOMOMENTER: • Arbeid med flere aktører i samme plan • Arbeid i områder med mye løst utstyr
RELEVANTE LOVER OG FORSKRIFTER: • Arbeidsmiljøloven
GENERELLE TILTAK: • Orden og ryddighet på arbeidsplassen. • Merking av graveskråninger og grøftekanter

Søreide ballbane TS-tiltak GENERELT TILTAKSSKJEMA SPESIELT RISIKOFYLTE OPERASJONER
FARETYPE: TUNGE GJENSTANDER OG FALLENDE LAST
RISIKOMOMENTER: • Arbeid med rør- og kum-montasje • Arbeid med montering/demontering av lysmaster. • Arbeid hvor last kan/må svinge over områder med annet personell • Fylling av grøfter
RELEVANTE LOVER OG FORSKRIFTER: • Arbeidsmiljøloven • Forskrift 608 Bruk av arbeidsutstyr (AT best.nr. 555) • Forskrift 820 Maskiner (AT best.nr. 522)
GENERELLE TILTAK: • Alt arbeid som utføres må foregå innenfor de regler og retningslinjer som gis gjennom lover og forskrifter der disse finnes, samt relevante punkter vedrørende utførelse i teknisk beskrivelse i anbudsgrunnlaget. • Der slikt regelverk ikke finnes, skal entreprenørens egne arbeidsprosedyrer benyttes. • Hyppig kontroll av sikkerhetstiltak.

Søreide ballbane TS-tiltak GENERELT TILTAKSSKJEMA SPESIELT RISIKOFYLTE OPERASJONER
FARETYPE: GRAVEARBEIDER HVOR EL-KRAFT KABLER ER LAGT
RISIKOMOMENTER: • Kontakt med strømførende ledninger
RELEVANTE LOVER OG FORSKRIFTER: • Produkt og Elektrisitetstilsynets driftsforskrifter for elektriske forsyningsanlegg (FEF) • Arbeidsmiljøloven
GENERELLE TILTAK: • Alt arbeid som utføres må foregå innenfor de regler og retningslinjer som gis gjennom lover og forskrifter der disse finnes, samt relevante punkter vedrørende utførelse i teknisk beskrivelse i anbudsgrunnlaget. • Der slikt regelverk ikke finnes, skal entreprenørens egne arbeidsprosedyrer benyttes. • Kontroll av E-verkets/El.entreprenørens fremdrift og kabelplaner i aktuelt område før graving tar til.

Søreide ballbane TS-tiltak GENERELT TILTAKSSKJEMA SPESIELT RISIKOFYLTE OPERASJONER
FARETYPE: ARBEID I TILKNYTNING TIL TRAFIKKERT VEG/GANGTRAFIKK
RISIKOMOMENTER: • Anleggstrafikk • Annen trafikk i / ved anleggsområdet.
RELEVANTE LOVER OG FORSKRIFTER: • Arbeidsmiljøloven • Vegtrafikkloven • Politivedtektene §18
GENERELLE TILTAK: • Alt arbeid som utføres må foregå innenfor de regler og retningslinjer som gis gjennom lover og forskrifter der disse finnes, samt relevante punkter vedrørende utførelse i teknisk beskrivelse i anbudsgrunnlaget. • Der slikt regelverk ikke finnes, skal entreprenørens egne arbeidsprosedyrer benyttes. • Skilting som varsler arbeid i tilknytning til vegen • Gravemelding med godkjent varslingsplan • Hyppig kontroll av sikkerhetstiltak

Søreide ballbane TS-tiltak GENERELT TILTAKSSKJEMA SPESIELT RISIKOFYLTE OPERASJONER
FARETYPE: MASKINER OG UTSTYR
RISIKOMOMENTER: • Kutt- og klemskader • Påkjørsel • Lekkasje fra hydraulikk slanger
RELEVANTE LOVER OG FORSKRIFTER: • Arbeidsmiljøloven • Forskrift 608 Bruk av arbeidsutstyr (AT best.nr. 0555) • Forskrift 820 Maskiner (AT best.nr. 522)
GENERELLE TILTAK: • Alt arbeid som utføres må foregå innenfor de regler og retningslinjer som gis gjennom lover og forskrifter der disse finnes, samt relevante punkter vedrørende utførelse i teknisk beskrivelse i anbudsgrunnlaget. • Der slikt regelverk ikke finnes, skal entreprenørens egne arbeidsprosedyrer benyttes. • Kontroll av at utstyr er i forskriftsmessig stand, at sikkerhetsanordninger ikke er fjernet etc.

Søreide ballbane TS-tiltak GENERELT TILTAKSSKJEMA SPESIELT RISIKOFYLTE OPERASJONER
FARETYPE: GRØFTEARBEID
RISIKOMOMENTER: • Kutt- og klemskader • Utrasing av gravemasser til grøft • Fallene gjenstander • Belastning for rygg • Kontakt med avløpsvann eller slam • Tredjemann kan falle ned i kum • Oksygenmangel / gassforgiftning
RELEVANTE LOVER OG FORSKRIFTER: • Arbeidsmiljøloven • Forskrift 608 Bruk av arbeidsutstyr (AT best.nr. 0555) • Forskrift 820 Maskiner (AT best.nr. 522)
GENERELLE TILTAK: • Alt arbeid som utføres må foregå innenfor de regler og retningslinjer som gis gjennom lover og forskrifter der disse finnes, samt relevante punkter vedrørende utførelse i teknisk beskrivelse i anbudsgrunnlaget. • Der slikt regelverk ikke finnes, skal entreprenørens egne arbeidsprosedyrer benyttes. • Kontroll av at utstyr er i forskriftsmessig stand, at sikkerhetsanordninger ikke er fjernet og fluktveier er tilgjengelig etc. • Skilting som varsler arbeid i tilknytning til vegen. • Gravemelding med godkjent varslingsplan. • Hyppig kontroll av sikkerhetstiltak.

Søreide ballbane TS-tiltak GENERELT TILTAKSSKJEMA SPESIELT RISIKOFYLTE OPERASJONER
FARETYPE: ARBEID I TILKNYTNING TIL ETABLERT BOLIGOMRÅDE OG BARNEHAGE
RISIKOMOMENTER: • Vegtrafikk • Arbeider i område med mange fotgjengere og/eller lekende barn.
RELEVANTE LOVER OG FORSKRIFTER: • Arbeidsmiljøloven • Lov om rettshøve mellom granner • Politivedtektene §18
GENERELLE TILTAK: • Alt arbeid som utføres må foregå innenfor de regler og retningslinjer som gis gjennom lover og forskrifter der disse finnes, samt relevante punkter vedrørende utførelse i teknisk beskrivelse i anbudsgrunnlaget. • Der slikt regelverk ikke finnes, skal entreprenørens egne arbeidsprosedyrer benyttes. • Stabil lagring av materiell. • Hyppig kontroll av sikkerhetstiltak. • Sikker adkomst til alle beboere.

Søreide ballbane TS-tiltak GENERELT TILTAKSSKJEMA SPEIELT RISIKOFYLTE OPERASJONER
FARETYPE: MONTERING AV KUMMER OG RØR SAMT TILKNYTNING TIL EKSISTERENDE VA-ANLEGG.
RISIKOMOMENTER: • Kutt- og klemskader • Utrasing av gravemasser til grøft • Fallene gjenstander • Belastning for rygg • Kontakt med avløpsvann eller slam • Tredjemann kan falle ned i kum • Oksygenmangel / gassforgiftning
RELEVANTE LOVER OG FORSKRIFTER: • Arbeidsmiljøloven • Forskrift 608 Bruk av arbeidsutstyr (AT best.nr. 0555) • Forskrift 820 Maskiner (AT best.nr. 522)
GENERELLE TILTAK: • Alt arbeid som utføres må foregå innenfor de regler og retningslinjer som gis gjennom lover og forskrifter der disse finnes, samt relevante punkter vedrørende utførelse i teknisk beskrivelse i anbudsgrunnlaget. • Der slikt regelverk ikke finnes, skal entreprenørens egne arbeidsprosedyrer benyttes. • Kontroll av at utstyr er i forskriftsmessig stand, at sikkerhetsanordninger ikke er fjernet og fluktveier er tilgjengelig etc. • Skilting som varsler arbeid i tilknytning til vegen • Gravemelding med godkjent varslingsplan • Hyppig kontroll av sikkerhetstiltak • Bergen kommune VA-etaten kontaktes før arbeidene starter. Minst 1 person i grøften må ha ADK1 sertifikat.

Søreide ballbane TS-tiltak GENERELT TILTAKSSKJEMA SPESIELT RISIKOFYLTE OPERASJONER
FARETYPE: ARBEID I TILKNYTNING MED SKOLEVEG/I NÆRHET AV BHG
RISIKOMOMENTER: • Vegtrafikk • Arbeider i område med mange fotgjengere og/eller lekende barn.
RELEVANTE LOVER OG FORSKRIFTER: • Arbeidsmiljøloven • Vegtrafikkloven • Politivedtektene §18
GENERELLE TILTAK: • Alt arbeid som utføres må foregå innenfor de regler og retningslinjer som gis gjennom lover og forskrifter der disse finnes, samt relevante punkter vedrørende utførelse i teknisk beskrivelse i anbudsgrunnlaget. • Der slikt regelverk ikke finnes, skal entreprenørens egne arbeidsprosedyrer benyttes. • Stabil lagring av materiell. • Hyppig kontroll av sikkerhetstiltak. • Sikker adkomst til alle • Skilting som varsler arbeid i tilknytning til vegen • Gravemelding med godkjent varslingsplan

Søreide ballbane TS-tiltak GENERELT TILTAKSSKJEMA SPESIELT RISIKOFYLTE OPERASJONER
FARETYPE: ASFALTARBEIDER
RISIKOMOMENTER: • Vegtrafikk • Fotgjengere • Ulykke ved asfaltlegging
RELEVANTE LOVER OG FORSKRIFTER: • Arbeidsmiljøloven • Forskrift 608 Bruk av arbeidsutstyr (AT best.nr. 0555) • Forskrift 820 Maskiner (AT best.nr. 522)
GENERELLE TILTAK: • Alt arbeid som utføres må foregå innenfor de regler og retningslinjer som gis gjennom lover og forskrifter der disse finnes, samt relevante punkter vedrørende utførelse i teknisk beskrivelse i anbudsgrunnlaget. • Der slikt regelverk ikke finnes, skal entreprenørens egne arbeidsprosedyrer benyttes. • Sikker lagring av materiell. • Hyppig kontroll av sikkerhetstiltak. • Kontroll av at utstyr er i forskriftsmessig stand, at sikkerhetsanordninger ikke er fjernet og fluktveier er tilgjengelig etc. • Skilting som varsler arbeid i tilknytning til vegen